

Hygiëne en energie centraal

Met een volledig schone machine van boer naar boer gaan, is feitelijk onmogelijk. Wie dat wel wil, moet die tijd gewoon betalen, vindt Marië Elemans van de NAO.

Hygiëne in teelt en verwerking is één van de thema's van de Aardappeldemodag van dit jaar. Dat heeft alles te maken met de oprukkende problemen door infectieziekten als ringrot en bruinrot. Voor loonwerkers vraagt het ook aandacht voor de werkwijze. En in sommige gevallen rigoureus schoonmaken.

Als groot exporteur van aardappelen is Nederland er alles aan gelegen om bodem- en plantgebonden ziekten zo goed mogelijk buiten de deur te houden. Ziekten waarmee de aardappelteelt nu heeft te maken, zijn ring- en bruinrot, twee infectieziekten die de afgelopen jaren in opkomst lijken te zijn. Bedrijfsleider Marcel Tramper van proefboerderij Westmaas, waar dit jaar al voor de negende maal de Aardappeldemodag plaatsvindt, werd er dubbel mee geconfronteerd: door een besmetting in de omgeving en bijna zelf door een partij pootgoed die niet in orde was. "Gelukkig bekijk ik alles altijd zelf en kon ik op tijd ingrijpen. Een lading pootgoed die werd afgeleverd, vertrouwde ik niet, dus ik besloot niet te lossen en om een hercontrole te vragen. Gelukkig, zo bleek achteraf, want de partij was duidelijk besmet met ringrot. Hadden we die gelost, dan hadden we twee maanden stilgelegd."

Voor Tramper met zijn duizenden bezoekers op het proefbedrijf is hygiëne daarom nog belangrijker dan voor anderen. Toch beseft hij dat je niet meer kunt doen dan voorzichtig zijn. "Vorig jaar kreeg mijn buurman te maken met een besmetting met ringrot. Dan kun je als omgeving niets meer, terwijl je er niets aan kunt doen."

Schoon uit de schuur

Voor Tramper is het oprukken van ziekten als ringrot wel de reden om uiterst voorzichtig te zijn. "Daarom rooien we graag vroeg. Bij de bieten hebben we er bewust voor gekozen alles in de voorlevering te doen. Dan weten we dat we via de loonwerker een machine krijgen die schoon uit de schuur komt", vertelt hij. Bij de aardappelen ligt dit wat lastiger, omdat veel loonbedrijven eerst pootgoed rooien. "Dan is het de kunst om goede afspraken te maken. Wij willen dat de machine veegschoon op het erf komt."

Veegschoon van het land gaan en op een nieuw bedrijf arriveren, is ook onderdeel van het hygiëneprotocol dat de Nederlandse Aardappel Organisatie (NAO) heeft opgesteld. Daarin is voor alle ketenpartijen vastgelegd welke maatregelen er rond de verwerking van aardappelen moeten worden genomen, vertelt Marië Elemans van de NAO. "Voor loonwerkers valt dat nog mee. Veegschoon volstaat, maar ik vind dat je dat altijd moet doen. Als loonwerker moet je niet met een machine vol grond bij een volgende klant aan willen komen."

Hij beseft dat verder gaande eisen feitelijk ook niet mogelijk zijn. "Een aardappelrooier helemaal schoon maken, kost ge-

woon te veel tijd. Daar zijn we ook helder in. Als een teler dat wil, dan kan dat, maar dan zal hij de loonwerker voor die tijd gewoon moeten betalen. Ik vind dat ook logisch als je dat als pootgoedteler wilt, maar dan moet het je ook wat waard zijn."

Zorg voor kennis

Loonwerkers adviseert Elemans vooral om zich goed te verdiepen in de ziekten en de klanten. "Je moet gewoon zorgen dat je weet waarmee je te maken hebt en wat je te wachten staat. Een beetje kennis van ziekten als bruinrot en ringrot kan nooit kwaad. Dan kun je daarna zelf ook goede afwegingen maken. Als je nog pootgoed moet rooien, moet je dat liefst eerst doen of proberen een splitsing aan te brengen. Heb je twee rooimachines, dan moet je met één in het begin alleen pootgoed rooien. Pas als dat eruit is, kun je daarmee ook andere aardappelen gaan rooien."

Hij waarschuwt loonwerkers wel om hier serieus mee om te gaan. "Er is niet voor niets een verzekering tegen deze ziekten voor telers. De voorwaarden van de verzekering bepalen wanneer je in aanmerking komt voor een uitkering als er een besmetting optreedt. Als loonwerker moet je zorgen dat je daar minimaal aan voldoet, want als door jouw nalatig

Aardappeldemodag op 20 augustus

De inmiddels negende Aardappeldemodag vindt dit jaar plaats op 20 augustus in de vertrouwde omgeving van proefboerderij Westmaas. Dit jaar heeft het evenement als thema's energie en bedrijfshygiëne. Er is een energieplein, waar verschillende aanbieders laten zien hoe rond de aardappelteelt energie kan worden bespaard. John Deere komt bijvoorbeeld met een demo rond het JD Link-programma waarmee werkzaamheden beter kunnen worden gepland en gevolgd. Rond het thema bedrijfshygiëne zijn verschillende lezingen en is er een demonstratie van een systeem om kisten te wassen. Behalve deze thema's vinden bezoekers op deze dag nagenoeg alle bedrijven die iets te maken hebben met de aardappelteelt, van gewasbescherming tot veegmachines. Uiteraard is er ook weer een rooidemonstratie met vier verschillende zelfrijdende rooiers. Meer informatie over de Aardappeldemodag vindt u in de folder die bij dit nummer is gevoegd.

gedrag een verzekering niet uitkeert, is de kans groot dat je zelf aansprakelijk wordt gesteld. Dat wil je niet meemaken, dus is het verstandig altijd de voorwaarden van het hygiëneprotocol te volgen."

Meer informatie over dat hygiëneprotocol is te vinden op www.nao.nl.

TEKST EN FOTO'S: Toon van der Stok

advertentie

Advies inzake milieu en omgeving

Uw juridisch adviseur omgevingsrecht helpt u goed op weg

Op zoek naar een deskundige die u ondersteunt bij handavingskwesties, vergunningen, bestemmingsplannen etc.?

Uw juridisch adviseur omgevingsrecht helpt en begeleidt o.a. bij:

- > Vergroten bedrijfsoppervlakte en/of uitbreiding gebouwen
- > Milieumeldingen en/of milieuvergunningen
- > Het adviseren in geval van handhaving
- > Ruimtelijke ontwikkelingen in uw omgeving
- > Beoordelen bestemmingsplannen

Meer informatie

Neem contact op met CUMELA Advies via telefoonnummer (033) 247 49 40 of advies@cumela.nl. Wij helpen u graag goed op weg.